

STANOWISKO RADY GMINY DŁUGOSIODŁO w sprawie finansowania oświaty

Rada Gminy Długosiodło w drodze uchwały chce przekazać swoje zaniepokojenie związane z poziomem finansowa zadań oświatowych należących do zadań własnych gminy. Od początku powstania samorządu gminnego kolejne kadencje władz samorządowych przykładają dużą wagę do jakości kształcenia, co wiąże się z wydatkami przeznaczonymi na rozszerzenie oferty edukacyjnej i infrastruktury szkolnej, wyposażenia placówek w nowoczesny sprzęt dydaktyczny. Ostatnie lata pokazują, iż wydatki związane z prowadzeniem szkół przez gminę, prowadzą wprost do niezbędnego minimum działalności gminy w innych obszarach.

Analizując dane z ostatnich lat udział otrzymywanych subwencji i dotacji na oświatę w stosunku do wydatków ponoszonych na ten właśnie cel, corocznie ulega zmniejszeniu, co za tym idzie wydatki znacznie przewyższają subwencję i dotację otrzymywaną na oświatę. Prowadzi to do dokładania z budżetu gminy coraz to większych środków na utrzymywanie oświaty. Wydatki na oświatę kolejnych latach przedstawia załączona tabela.

Obowiązujący od lat algorytm naliczania subwencji na jednego ucznia, dotacji na jedno dziecko objęte wychowaniem przedszkolnym, ustalone na szczeblu rządowym wysokości wynagrodzeń, sposób naliczania średnich wynagrodzeń, brak określonych standardów organizacji szkół- minimalnej liczby uczniów w klasie, ustalone pensum kadry pedagogicznej, sukcesywnie doprowadza do corocznego zwiększania kosztów utrzymania placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych. W efekcie utrzymania takiego sposobu finansowania zadań oświatowych, kosztem realizacji innych zadań gminy, samorządy dla utrzymania jakości kształcenia oraz realizacji tych zadań z własnych środków finansują między innymi utrzymanie oddziałów przedszkolnych, przedszkoli, dowóz uczniów do szkół, dowóz uczniów niepełnosprawnych do szkół(często poza obszar gminy), urlop nauczycieli na poratowanie zdrowia, zatrudnianie nauczycieli współorganizujących kształcenie, pomoc psychologiczno-pedagogiczną dla uczniów, dotacje dla niepublicznych jednostek oświatowych, wydłużenie pracy świetlic szkolnych,

koszty zatrudnienia pracowników administracji i obsługi szkół. Subwencja oświatowa i dotacja przedszkolna, naliczane za pomocą obowiązującego algorytmu, nie pokrywają ponoszonych w rzeczywistości kosztów funkcjonowania oświaty, a więc nie jest tym realizowany ustawowy zapis o otrzymywaniu przez gminy wystarczających środków finansowych do realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

Samorząd musi dbać o zrównoważony i wszechstronny rozwój swojej gminy, realizować różne usługi publiczne oraz zaplanowane, konieczne i niezbędne inwestycje. Coraz większe wydatki na oświatę powodują, iż zawężamy swoją działalność określoną w ustawie o samorządzie gminnym, skupiając się w znacznej mierze na realizacji zadań oświatowych.

W związku z powyższym Rada Gminy Długosiodło oczekuje zmian polegających na:

- zmianie algorytmu naliczania subwencji oświatowej aby pokrywała finansowanie wynagrodzeń i innych świadczeń pracowników oświaty,
- określenie minimalnej liczby uczniów w klasie, w przypadku 10 uczniów w klasie nie tworzymy oddziału, a dziecko ma wskazaną szkołę do realizacji obowiązku szkolnego,
- zwiększenie dotacji na wychowanie przedszkolne w wysokości 50% poniesionych wydatków,
- dodatek socjalny – wiejski włączyć do wynagrodzenia nauczyciela,
- przyjęcie zasady, że do rozliczenia między gminami kosztów wychowania przedszkolnego, będą zobowiązane jedynie te gminy, które nie zapewniają zamieszkującym na swoim obszarze mieszkańcom miejsc w przedszkolach,
- doprecyzowania przepisów prawa w zakresie czasu pracy nauczycieli, czyli 40 godzinnego tygodnia pracy, w którym nauczyciel będzie dostępny dla ucznia, rodzica w placówce szkoły.

Podsumowując Rada Gminy Długosiodło wnosi o ustawowe zmiany zasad finansowania zadań oświatowych z poszanowaniem konstytucyjnej zasady adekwatności dochodów do zadań powierzonych samorządom oraz do zmiany warunków pracy nauczycieli określonych w Karcie Nauczyciela.

Wydatki na oświatę w latach 2015-2020

Rok	Rodzaj wydatków	Łączne wydatki bieżące na oświatę	Wysokość otrzymanej subwencji i dotacji przedszkolnej	Wysokość środków własnych z budżetu Gminy poniesionych na oświatę	Wysokość wydatków bieżących ogółem budżetu Gminy	Udział % subwencji i dotacji w wydatkach na oświatę	Udział % wysokości wydatków własnych poniesionych na oświatę w wydatkach ogólnych	Udział % wydatków na oświatę w wydatkach ogólnych własnych budżetu Gminy
2015	szkolne	9 441 080,61 zł	8 401 233,15 zł	1 039 847,46 zł				
	projekty	279 875,48 zł	279 875,48 zł	- zł				
	RAZEM	9 720 956,09 zł	8 681 108,63 zł	1 039 847,46 zł	24 097 251,71 zł	89,30%	4,32%	40,34%
2016	szkolne	8 751 928,42 zł	8 331 645,89 zł	420 282,53 zł				
	RAZEM	8 751 928,42 zł	8 331 645,89 zł	420 282,53 zł	29 700 439,58 zł	95,20%	1,42%	29,47%
2017	szkolne	10 336 055,30 zł	8 157 089,67 zł	2 178 965,63 zł				
	projekty	70 773,52 zł	56 373,00 zł	14 400,52 zł				
	RAZEM	10 406 828,82 zł	8 213 462,67 zł	2 193 366,15 zł	32 277 824,73 zł	78,92%	6,80%	32,24%
2018	szkolne	10 842 919,52 zł	8 312 588,24 zł	2 530 331,28 zł				
	projekty	247 159,71 zł	232 597,52 zł	14 562,19 zł				
	RAZEM	11 090 079,23 zł	8 545 185,76 zł	2 544 893,47 zł	33 799 622,11 zł	77,05%	7,53%	32,81%
2019	szkolne	12 231 598,88 zł	8 801 657,83 zł	3 429 941,05 zł				
	projekty	464 006,22 zł	428 094,79 zł	35 911,43 zł				
	RAZEM	12 695 605,10 zł	9 229 752,62 zł	3 465 852,48 zł	37 027 656,67 zł	72,70%	9,36%	34,29%
2020	szkolne	12 133 161,58 zł	8 444 394,26 zł	3 688 767,32 zł				
	projekty	347 389,38 zł	310 585,17 zł	36 804,21 zł				
	RAZEM	12 480 550,96 zł	8 754 979,43 zł	3 725 571,53 zł	37 590 555,55 zł	70,15%	9,91%	33,20%